

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Késiratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr., minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilváltási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az új kormány.

Arad, junius 6.

Amit tegnap a válság lefolyásának tüneteiből itelve valószínűnek jeleztünk, azt a mai nap folyamán nyert értesülésünk alapján immár biztosra vehetjük. Őfelsége a király az új kormány alakítása iránt kizárólag csak szabadelvű párti vezérferfiak tanácsát kérte ki, mely körülmény kétségbevonhatlan bizonyosága annak, hogy a korona teljesen magáévá tette a szabadelvű pártnak az egyházpolitikai reformok alakjában napirendre került programját. Ennél fogva kizártnak tekinthető, hogy a király olyan politikusok tanácsával éljen, kik a szabadelvű reformjavaslatok ellen harcoltak a parlamentben és azon kívül, és így a jezsuita lapoknak az a hiresztelése, hogy a Felső *Apponyi* vagy *Szapáry grófokat* is felhívatta volna, a képzelhető legeggyűbb és tendenciózusabb hazugság.

A kibontakozásnak általunk tegnap a valósághoz hiven megjelölt menetében a mai nap *Lirei* szerint egy további lépést konstatálhatunk. Kétségtelen ugyanis, hogy őfelsége már a tegnapi kihallgatás alkalmával felszólította *Wekerle Sándort*, hogy az új kabinetet ő alakítsa meg, s hogy a volt miniszterelnök megbízására haladéktalanul nem vállalkozott, annak oka épen a személyi nehézségekben rejlett, melyeket volt miniszter társai és a párttal való előzetes tanácskozás nélkül magától el nem intézhetett. Ezek a nehézségek képezik egyedüli okát annak, hogy a kormánykrízis végleges befejezése mindekkoráig húzódott, bár lényegében a válság megoldottnak tekinthető.

Miként a tegnapi cikkünkben kifejt-

tettük, a kabinet lemondásának következtében a lelépett kormány tagjai között fenállott szolidaritás úgy a személyi, mint elvi tekintetekből is véglegesen megszűnt, s az új kormány alakításánál az arra vállalkozó miniszterelnököt a törvényjavaslatok csorbított fenntartásán kívül egyedül a párt odaadó támogatását biztosító egyértelmű közös megállapodás köti.

Ez a szempont kötelezte *Wekerle Sándort* is arra, hogy a király tegnapi felszólítására a párt irányadó tényezőinek megkerdezése és hozzájárulása nélkül nem vállalkozhatott a kormányalakításra a korona által kikötött személyi változások feltétele mellett.

A párt higgadt mérlegelése és az érdekelt államférfiak hazafias, minden személyes érdek és hiúságtól mentes önzetlen egyszerűségétől függ, hogy a korona által épen az ügy érdekében szükségesnek tartott személyi változásokba belemenjen. Legujabb értesülésünk szerint a körül fordul meg a dolog, hogy az új kabinet *Szilágyi és Csáky gróf* nélkül rekonstruáltassék. Utóbbi már régen csakis a párt által reá gyakorolt erkölcsi kényszer nyomása alatt vitte felelősségteljes hivatalát, míg ellenben *Szilágyi* elejtése — bár hogy tekintsük a dolgot — egyike azon súlyos áldozatoknak, melyeket a párttól a bonyodalom megoldása követel. Fentidézett értesülésünk arról is biztosít már, hogy *Szilágyi* az ügy javára készséggel vissza lép, anélkül, hogy fenomenalis tehetségét annak támogatásától megvonná. Bizton el volt várható ez a magatartás a lelépett igazságügyér hazafiságától, mégis a polgár erények ilyen megnyilatkozása egyikét fogja képezni azon magasztos vonásoknak, melyekben

a mostani történeti jelentőségű alkotmányos küzdelem annyira gazdag.

A szabadelvű pártnak, s első sorban a párt nepszerű vezérének, *Wekerle Sándornak*, a korona által óhajtott feltételeket nem csak szabad, de kötelessége is respektálnia. A helyzet válsága a király tántorithatatlan alkotmányos érzülete által az elvek magaslatára emeltetett. Nyilvánvalóvá lett, hogy az idegen befolyások az ő elhatározása körül teljesen kizártnak tekinthetők, s hogy arra egyedül ugyanazon magas érdekek hatnak, melyek mellett az egész nemzet közérzülete s ennek képviselőiben a szabadelvű párt sorompókba lépett.

Isten óvjon attól, hogy a dolgok ilyen fejleménye mellett koronás királyunk elvhűsége és alkotmányos érzülete, a szabadelvű párt hazafiságába helyezett bizalma e párt részéről kislelkűséggel, vagy épen személyek kultuszával üzött alantas taktikázással találkozzék.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése.

A képviselőház, mint értesülünk, nem fog a legközelebbi napokban ülést tartani pusztán azért, hogy a lelépett miniszterelnök kifejtse kabinetje elfogadott lemondásának indokait. A ház tagjait csak akkor fogják egybehívni; ha az új kormány megalakításával egybefüggő személyi kérdések is meg lesznek oldva, a mit legjobb esetben szombatra várhatni. Valószínűnek tartjuk, hogy ezen a napon *Wekerle Sándor* fogja a háznak bemutatni új miniszteriumát, a mely egészben, vagy legalább is túlnyomórészt az eddigi tagokból fog állani.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Szeretlek.

I.

Galay Jenő bement a parkba, ösztönyszerűen, szokásból, anélkül, hogy ez határozott célja lett volna, midőn szokatlan korán, a reggeli órákban sétára indult.

Botját hátán keresztbe fektetve, két karja alá fogta, úgy járkált alá s fel a kanyargós utakon.

Elfáradt, leült egyik sűrű fenyő csoportban a fehérre festett fapadra. Botját kivette karjai alól, sziveket rajzolt vele a homokba s a kész rajzot elsimitotta cipője talpával. Pár-szor ismételte ugyanazt, mikor barátja, a kastély urnőjének sógorúja, kipirult arccal váratlanul a fenyőcsoportba lépett.

Kölcönösen meg voltak lepelve.

— Nem is vettem észre Jenő, hogy ön itt van, eltakarják előlem a sűrű kis fenyők.

— S ha előbb vesz észre?

— Nem lett volna hozzám szerencséje.

— S így?

— Nos így — maradok, szól s egyszerű mind tudhatul odanyújtotta a különöz nő finom, fehér, keskeny kezét a szintén különöz, daliás szép ifjunak.

A leány arczán valami dacz látszott, hangja keserűség felindulástól remegett. Jenő mindezt észrevette.

— Blanka! kegyed nincs rendes kedélyhangulatban.

— Eltalálta.

— Megint a... (nem fejezhette be szavait, Blanka közbe vágott.)

— Sógornőmmel játsztunk el egy jelenetet, melynek vége szomorú lehet. En és ő meg nem fogjuk érteni egymást soha. En a század végének gyermeke vagyok, szabad szellemmel, e mellett büszke szívem van, mely nem rajong senkiért s mégis érzékeny a legkisebb sértésre. Ő épen ellentetem. En szegény, árván maradt leány vagyok, kinek szemérvan véve minden falat kenyér, mit e cifra házban elfogyaszt. — A túlfeszített hur elpattan, véget kell vetni végre e tarthatatlan helyzetnek: én az ő házában az ő kenyérén s szeszélyének hódolva, tovább élni nem akarok!

A leány megrázta szép fejét, pár hajtűje kiesett s hamvaszöke dus haja sugárzőnként hullott le fehér nyakára, gömbölyű vállaira s onnan csaknem egész bokáig. Szemeit könyek homályosították el, torkát összeszorította valami: érezte, ha szólni fog e pillanatban, zokogásban törki. Hallgatott tehát, nehogy gyengének lássa egyetlen barátja, kit legelőbbre be-

csült összes férfi ismerősei között s aki egyedül tudta, hogy e leány mag nem szeretetsenkit s egy gyűlölt emberhez akarja hozzáerőszakolni sógorúja, ki, mert akaratát nem teljesíti, minden percét megkeseríti.

A mint ott állt a festői szép nő, az ifju csak nézte, nézte, aztán hozzá lépett, megfogta kezét (nem vonta vissza) s megszólalt érczes, erős, rokonszenves hangján:

— Es mily módot talált a menekülésre?

A leány fekete szemei felvillantak, elszántaság látszott bennök, mikor tompán, határozottan felelé: — A halat.

— Ez hideg, szomorú s ki tudja, nem rosszabb-e az életnél. En ajánlok önnek valamit.

— S mi az?

— Önálló ember vagyok, ura tetteimnek, felajánlom kegyednek kezemet, anélkül, hogy annak elfogadása által egyébre lenne kötelezve, minthogy nevémet viselje, jogot adjon nekem bába, színházba elkisernem; egyébként élhet tetszése szerint. Nos, ez az egyedüli mód a menekülésre. Elfogadja?

— Gondolkozni fogok felele.

— Még valamit, ha szive valaha szeretni fog valakit, úgy egyetlen szavára visszanyeri szabadságát.

Elváltak, az ifju távozott és — két hét múlva a különöz pár megtartotta esküvőjét.

A kibontakozás.

— Távirati tudósítások. —

Ma már csaknem minden kétségen felül áll, hogy ő Felsége Wekerle Sándort fogja ismét megbízni a kabinet alakításával. Nincs számba vehető politikus, nincs egy komoly organum, mely a krízis fejlődésének szimptomáiból nem erre a következtetésre jutna.

A király — mint már táviratunk hozta — kedden délután fölmentette gróf Khuen-Héderváryt attól a megbízástól, hogy kabinetet alakítson és így a bán befejezettnek tekinti misszióját.

Gróf Khuen-Héderváryt délután és este a szabadelvű pártnak több előkelő politikusa látogatta meg az Angol Királynőben levő lakásán. Délután három órakor Széll Kálmán volt a bálnál és egy teljes órahosszat konferált a vele. Széll Kálmán után gróf Tisza Lajos és Tisza István voltak a bálnál és szintén hosszabb ideig maradtak nála.

Délután gróf Khuen-Héderváry már el akart utazni Gyömrőre, anyósának, Teleki grófnének látogatására, de később elállt ettől a szándékától.

Este hetedfél órakor Wekerle Sándor miniszterelnök járt az Angol Királynőben, de nem találta a bánt lakásán, amiért is névjegyet hagyta hátra.

Este nyolcz órakor még gróf Csáky Albin és Tisza Kálmán akarták a bánt meglátogatni, de minthogy nem találták otthon, szintén csak névjegyeiket hagyták hátra.

Tegnap a bán már el is utazott a fővárosból.

Wekerle a legutóbbi királyi kihallgatás után a reá várakozó képviselőknek kijelenté, hogy bevezett ténynek tekinthető, miszerint a király őt fogja megbízni a kabinet-alakítással.

E megbízás valószínűleg csütörtökön fog hivatalosan publikáltatni.

Távirati értesítéseink itt következnek:

A király Budapesten.

Budapest, jun. 6. (Saj. tud. távirata.)
A király ma a reggeli órákban csöndes misét hallgatott, azután hosszabb sétát tett a várkertben. Tíz óra után valamivel visszavonult dőlgözösöszobájába.

Ő Felsége péntek reggel szemlét tart a Ferencz József laktanya melletti lovasági gyakorló terepen a 16-ik huszárezred,

— szombat reggel pedig az itt állomásozó összes tüzércsapatok felett.

Kihallgatáson a királynál.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.)
A „Bud. Corr.” jelenti: Wekerle Sándor miniszterelnök a mai egész napot arra használta fel, hogy egyenként értekezék miniszter társaival. Azonfelül a miniszterelnök Bánffy Dezső báró képviselőházi elnökkel is hosszasan értekezett.

Mihelyt a miniszterelnök befejezte tárgyalásait, kihallgatásra fog jelentkezni a király Ő Felségénél.

Egyes ellenzéki lapoknak csodálatos szívésséggel minduntalan ismétlődő azon hirei, a melyek szerint ellenzéki frakciók tagjai is hivattak volna, vagy fognak hivatalni ő Felségéhez, teljesen alaptalanok.

Ő Felsége ma délelőtt senkit sem fogadott.

Zichy Nándor grófnak gyakori látogatásai ő Felsége kabinetirodájában semminemű politikai jelentőséggel sem ruházhatók fel.

Wekerle redivivus!

Budapest, jun. 6. (Saj. tud. távirata.)
Politikai körökben befejezettnek mondják, hogy Ő Felsége ismét Wekerle Sándort bizza meg a kabinet-alakítással.

Az új Wekerle-kormányból ki fognak maradni: Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter, Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Tisza Lajos gr. a király személye körüli miniszter.

Szilágyi utódjául Darányi Ignácot emlegetik, Csáky utódjául pedig Andrássy Gyula grótot.

Tisza Lajos helyét esetleg Andrássy Tivadar gr. fogja betölteni.

Ezekről a miniszter-változásokról kolportált hírek mindenütt erős benyomásokat keltenek. Sokan nagyon sajnálják Szilágyi Dezsőt, a ki a kormányt ezentul is teljes erejéből támogathatja ugyan, de a jövő héten meginduló egyházpolitikai vitából rendkívül érezhetően fog hiányozni.

Az új kabinet a küszöbön.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.)
A fővárosi politikai körökben Wekerle

fogadtatása alatt általánosan az a hit uralkodott, hogy estére már meg lesz az új kabinet.

A miniszterelnök tárgyalásai.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.)
Wekerle tegnap délután megkezdett tárgyalásait ma egész nap, késő estig folytatta eddigi kabinetje tagjaival és más kiváló politikai személyiségekkel, de a tárgyalásokat még nem fejezte be.

A tárgyalás valószínűleg még a holnapot is igénybe veszi. Mihelyt ezt befejezte, újból kihallgatásra megy a királyhoz.

Mig Wekerle tárgyalásai tartanak, addig a miniszterválság megoldása is rüggben marad.

Zichy Nándor gr. — tolakodik.

Budapest, jun. 6. (Saj. tud. távirata.)
Zichy Nándor gróf határtalanul kínálgatja magát a királynak, akárcsak a perronpárt tolakodó tagjai. Megmondták hivatalosan már eleve, hogy ő felsége nem fogad kihallgatáson senkit. Zichy Nándor gróf mindamelllett mindjárt hétfőn korán jelentkezett kihallgatásra. Hát külön az orrára kötötték, hogy nem fogadják.

Ma délelőtt, mialatt Ő Felsége reggeli sétáját végezte a várkertben, a derék Zichy Nándor gróf ismét bekopogtatót a kabinet irodába és ismét megkérdezte, amit egyszer már egész érthetően tudtára adtak, hogy vajjon még sem fogadja őt a király?

Megmondták neki másodsor is, hogy — nem.

Sajnos, hogy a kabinet-iroda az ilyen tolakodó emberekkel szemben is udvarias. Utóvégre radikálisan kellene éreztetni vele, hogy — kin tágasabb. Mert ezek a klerikális urak — úgy látszik — sehogy sem akarnak — érteni.

Kálnoky bukása.

Budapest, jun. 6. (Saj. tud. távirata.)
Tegnap megirtuk Kálnoky Gusztáv gróf külügyminiszter sorsát, azt, hogy röviden menesztetni fog. Most meg arról értesülünk, hogy a delegációkat, is gróf Kálnoky bukása halasztotta el.

II.

Az orvosok egymásnak adják az ajtó kilincset. Galay Jenőné beteg, nagyon beteg. Consiliumot tartanak felette s kijelentik fontos arczal, hogy itt nem segíthet egyéb, mint csoda, vagy oly gondos ápolás, melyet csak anya adhat gyermekének.

Csend van. A lámpa félhomálylyal ég a beteg szobájában, hol egy halvány ember már ötöd napja virraszt Blanka ágya mellett, honnan csak akkor távozik, ha a nő egy pár percze magához tér. De amint elveszti eszméletét, a halvány ember felváltja a fogadott ápolónőt s virraszt tovább, mint egy anya gyermeke felett. Most, amint hátradől székén, a kimerültség erőt vesz rajta, elszunnyad. Blanka magához tér, szétnéz, megpillantva, megösméri ápolóját, a nemes, jó, a névleges férjet. Látja arczán a kimerültséget. Nem mer szólani neki, csendesesen letörli könnyeit, melyeket a meghatottság kerget szemébe. Amint végighuzta kezét selyem takaróján, az suhog, férje felébred, ő lehuntya szemeit. Szabályos lélegzeteket vesz. Jenő feléje hajol, hallgatja lélegzetvételét, valami megeugja neki, hogy már nincs veszély. Oly szép a nő, mint egy tulvilágról visszatért angyal. Jenő mindig közelebb hajlik arczához, már ajka

csaknem érinti ajkait, ekkor eszébe jut a feltétel, mit házasságához kötött, az embert legyőzi a gentleman: távozik halkán, nesztelenül, helyet a fizetett ápolónő foglalja el, kitől aztán mindent megtud az a halovány, javulásnak indult szép asszony. Szive, az az érzéketlen szív megdobban, hisz az az idegen ember úgy ápolta őt, mint szerető anya a gyermekét.

III.

A felgyógyult szép asszony hallja, hogy kocsi robog az udvarba s férje lakosztálya előtt áll meg. Az ablakhoz siet s megösméri a kocsin ülőben a házi orvosukat s lábainál lát, tisztán lát egy hosszú csomagot, melynek végéből két élesre köszörült kard hegye látszik. Megborzadt egész testében. Aztán látta, hogy kijött a férje, felült a kocsira az orvos mellé s eltűnt a szép halvány asszony szemei elől orvos, férj, — csak a két kardhegy maradt ott a szívében. Mi fog történni.

Gondol valamit, amint öltözni kezd és sok habozás után olyanra szánja el magát, amit eddig még nem tett: átmegegy férje lakosztályaiba. Úzi, hajtja valamire szive, az a két kardhegytől sebzett szív.

Félve lép át a küszöböt, megáll az antik íróasztal előtt, mely felett amint megpillantja

saját maga olajfestményt arczképét, a két kardhegy még mélyebben furódik szívébe.

— Mikor tették azt a képet oda?
Az asztalon megpillantja férje arczképét is. Nézi, nézi, hosszasan nézi, mily szép, mily deli, homloka magas, arca szabályos, nemes szemei mély tűzűek. Mentül tovább nézi, annál szebbnek látja.

Az íróasztalon levelek hevernek, egynek czime feltűnik neki: Galay Jenőnek szól s a czim alatt ez áll: „Ha elesem felbontandó.”

— Ha elesem. Valami átnyilal a nőgyán e szavak olvasásakor, a levél neki szól, meg kell tudnia, mi van benne, miért ne bontaná fel? — felbontja. Olvassa, olvassa a mi következik.

Asszonyom!

— Mi az? e hideg megszólítás fáj, úgy érzem.

Volt ember, aki rágalmazni merte fülem hallatára. A férfi minden nőt, de főleg azt, ki nevét viseli, védeni tartozik s lemosni ha kell vérrel a sértést.

Intézkedtem törvényes uton, hogy minden vagyonom halálom esetén az öné legyen.

S most még valamit, amit nem volt szabad meghallani az élőtől, tudja meg a halottól: attól a percztől mikor ápolni kezdtelek: szeretek! szeretlek!
Jenő.

Azt mondják ugyanis, hogy Kálnoky gróf már teljesen eljátszotta kisdédjátékait és hogy már a legközelebbi delegációkon sem ő fogja képviselni a külügyet, hanem utódja.

A helyzethez.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.) A kormány megalakulása még a mai napon nem várható. Az azonban bizonyos, hogy a politikai helyzet tisztulása nem késhet soká s a válság lebonyolítása rövid időn belül megtörténik.

A főváros közönsége lázas izgalommal viseltetik a történendők iránt. Mohón fogad és pertraktál minden hirt, melyet a válságról kap. Apponyi és Szapáry erőkódéseit a legnagyobb gunykacaj kíséri.

A „Nemzet“ mai esti lapjában konstatálja, hogy a válság ma már csak személyi kérdéseken mulik. Reményli azonban, hogy a szóban forgó személyek meghajlanak az elvek fontosságá elött, de reményli azt is, hogy az alkotmányos tényezők egyes személyeket respektálni fognak nagy tudásuk, erkölcsi súlyok és imponáló parlament erejüknél fogva.

(E sorokból nyilvánvalóan kiviláglik a Szilágyira és Csáky grófra vonatkozó utalás.)

Wekerle, Budapest diszpolgára.

Budapest, június 6. (Saj. tud. táv.) A főváros mai közgyűlése rendkívül lelkesült hangulatban folyt le.

Az ülés megnyitásakor Ráth Károly főpolgármester indítványozta, hogy a főváros köztörvényhatósága háláját fejezze ki a Felségének azért, mivel a fővárosi kaszárnyák kérdését oly gyorsan megoldotta. A közgyűlés köszönetét és háláját külön deputáció tolmácsolja a királynak.

Az indítványt tomboló éljenzéssel fogadták s emelték határozattá.

Hasonlóképen egyhangulag és nagy lelkesedéssel választották meg Wekerle Sándor miniszterelnököt Budapest fő- és székváros diszpolgárává.

Wekerle nevének már a pusztá említése is perczekig tartó tapsvihart provokált a közgyűlési teremben.

— Szeretlek!?! . . . Ő a nemes, az igazi férfi mondja ezt! Boldogság és fájdalom, remény és kétség marcangolják a halvány nő szívét, melyben az a két kardhegy még mélyebb sebet vág mostan.

IV.

Még ott áll ugyanazon a helyen, ki tudja mióta, midőn lépteket halli kívülről. Futni szeretne, nem tud, nyílik az ajtó, négy ember hoz egy ötödiket. Amint leteszik, mit törődik ő az emberekkel, reá borul arra az élettelen alakra, csókolja, csókolja, sikoltva kiáltja: éj! éj!

A sebesült felnéz, boldog mosoly látszik ajkain, alig hallhatóan mondja: Szeretlek!

A szegény szép asszony egész valóját átjárja egy boldogító, soha nem érzett érzés.

A sebesült szobájában félhomály dereng. Az öreg háziorvos ott ül betege ágyánál, a szép fiatal asszony aggódva lesi az orvos minden szempillantását, ma van a válság napja.

— Orvos ur remélhetünk?

— A veszély elmúlt, ő élni fog.

Blanka arca átszellemült, megfogja a férje kezét, csókolja, csókolja s úgy suttogja neki: Szeretlek!

KOVÁSSY ELEMÉR.

A diszoklevelet Wekerlének küldöttség fogja elvinni.

IDŐJARÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 760.0 milliméter, délután 2 órakor 758.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 20.0, délután 2 órakor C° + 27.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor D. 3. Felhőzet: reggel félderült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 6 milliméter, hajnalban zivatar.

Aradváros árvaháza.

— Az árvaházépítő bizottság üléséből. —

Arad, június 6.

Hét évi szünetelés után tegnap délután 5 órakor ült össze először Aradváros árvaházépítő bizottsága, hogy végre annyi halogatás után a megoldás stádiumába juttassa az árvaházépítés kérdését. A bizottság élénk, de nem egészen tárgyilagos vita után elfogadta az építési terveket s azt az indítványt, hogy az árvaház részére telekül a Kiss Ernő-utcai városi kert jelöltessék ki.

A telekkérdés tárgyalása során több oldalról merültek fel ellenvetések a Kiss Ernő-utcai kert ellen, a mely tudvalevőleg határos a Kossuth-utcai honvéd-gyalogsági laktanyával. A felszólalásokból szenvedélyes vita keletkezett, a melynek hevében nem egyszer hallottuk azoknak az igazán elismeréseméltó érdemeknek öndicsérő felsorolását, a melyek szépek ugyan, de a melyekkel való előhozakodás már határozottan nem szép, nem pedig azért, mert mindig az hozakodott elő velük, a ki szerezte.

Helyes érvek hangzottak ugyan fel a Kiss Ernő-utcai telek ellen, de a határozatnál mégis reá esett a választás, mert más alkalmas telket em találtak a város tulajdonában, telket vásárolni pedig nem akartak. Mindenesetre szerencse, hogy a honvédlaktanya tűzfala és a kert magas fái teljesen elzárják az árvaház épületét, úgy, hogy a különben teljesen szabadon álló épület mégis kellőleg el lesz szigetelve.

A bizottság határozatát a júniusi városi közgyűlés elé terjesztik azon javaslattal, hogy a költségvetés keretén belül az árvaháznak az elfogadott tervek szerint való kiépítését rendelje el.

Az ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnökléte alatt jelen voltak: Institoris Kálmán, Parecz István, Virágh Lajos, Szontagh Gyula, Dományi József, Kristyó János, Pekár Károly, Dániel Kálmán, Krispin József, Szöllőssy Károly, Kabdebó János dr, Pless Mór, Wally Mátyas bizottsági tagok, Kneffel Lajos bizottsági pénztáros és Iraszek Lajos az árvaház tervezője.

Elnök üdvözlö a bizottságot s az ülést megnyitván, konstatálja, hogy hét év óta nem ült össze a bizottság. Meleg hangon emlékezik meg ezután Andrányi Károly, Kristyó Zsigmond és Kneffel Károly bizottsági tagok elhunytáról és érdemeiről, majd bejelenti, hogy az 1887-ben 59000 forintot tevő árvaházalap azóta majdnem megkétszereződött, úgy, hogy ma 108,893 frt 44 kr fölött rendelkezhetnek. Bejelenti továbbá, hogy Kneffel Károly elhalálása folytán pénztárosnak Kneffel Lajost kérte fel, ki készséggel vállalta el a megbízást s annak pontosan meg is felelt. Bemutatja az adományok kimutatását s a reá vonatkozó pénztári nyugtákat, a melyek levéltárba fognak helyeztetni.

Ezután elnök indítványára Kneffel Lajost egyhangulag pénztárnokká választották.

Kneffel Lajos megköszönve a választást, a megbízatást elfogadta.

Salacz Gyula elnök előterjeszti, hogy a terveket 1887-ben módosítás végett visszadták Iraszek Lajos építésznek, aki a módosításokkal elkészült. Az új terveket már átvizsgálták, most az a kérdés, ajánlják-e kivi-

telre a közgyűlésnek. — Részletesen ismertette ezután az elnök a lapunk tegnapi számában részletezett terveket és költségvetést s bejelentette, hogy a vízvezeték terveit Heintz G. és Heim Miksa aradi özég elkészítette, de a kiviteli költségvetés összegéből jelentékeny megtakarításra van kilátás a város vízvezetékének és csatornázásának létesítése révén. Az árvaház berendezési programja régen elkészült s teljesen ahhoz készültek az építési tervek is. Egyelőre 76 ágy fog elhelyeztetni az új árvaházban, de elhelyezhető lesz a szükséghez képes még 50 ágy.

Szontagh Gyula arra nézve kért felvilágosítást, hogy honnan fognak fedeztetni az árvaház fenntartási költségei.

Salacz Gyula elnök jelenté, hogy az alaphoz marad 20.000 frt, folynak be kamatok, történnék további adakozások, a prostituczióanalís birságolások is az alap javára esnek, egyebekben pedig a fenntartásról a város gondoskodik az aradi polgári jótékony nőegylet támogatása mellett. A nőegylet ugyanis tökéjének fenntartása mellett jövedelmét átengedi a városnak s néhány bizottsági taggal együtt főfelügyeletet fog gyakorolni az árvaházban.

Majd a telekkérdésre tért át, a melynek ismertetése során teilemli, hogy árvaházi telektől a kisköruti Hirschmann Vilmos féle háztól a Simay-féle telekig terjedő terület volt kijelölve, de mert a gyorsan épülő körut telke időközben eladatott, másik telekre van szükség. Kétségtelenül legalkalmasabb egy közel fekvő, szabadlevegőjű s már lehetőleg beültetett telek. Ilyen a Kiss Ernő utcai városi kert, mely most — mintán a laktanyakibővítés folytán kikerekített — 160 négyszög öl területű.

Neumann Ede nem tartja helyesnek, hogy a kaszárnya mellé építsék az árvaházat.

Salacz Gyula polgármester a kertet eléggé elkülömtetnek tartja arra nézve, hogy az árvaházat oda lehessen építeni.

Institoris Kálmán nem fogadja el a Kiss Ernő-utcai telket, mert szomszédos a kaszárnyával, a melyet néhány év múlva ugyis bővíteni kell s ha a kertet beépítik, nem lesz merre.

Iraszek Lajos építész konstatálja, hogy a kaszárnyából nem lehet a kertbe látni, mert a laktanyaépületnek egész hosszában magas tűzfal épült.

Pless Mór általánosságban szolt a kérdéshez s azt kívánta, hogy a bizottság az építés előkészítésének minden mozzanatáról kellőleg tájékozassa a közgyűlést. Mindenekelőtt a pártoló tagok gyűjtését célozza. Annak a kimutatását kívánja, hogy hány árvát s mennyi költséggel tart fenn a város s az új árvaház fenntartása milyen összeggel terheli a városi költségvetést. A számításokból — azt hiszi — reá fognak jönni arra, hogy az árvaházkérdést nem kell egyszerre egy századra megoldani.

Salacz Gyula: Már 1887-ben elrendelte a város közgyűlése az építkezést.

Pless Mór: De nem kilenczvenezer forintos előiránnyal!

Salacz Gyula: Igen, 53000 frt költséggel s az alap csak 59000 frt volt. Ma 20000 frt marad az építkezés után. Ha az alap kezelés alá kerül, elköltik, mint a templomalapot. De ha ő életben s polgártársai bizalmából állásában marad, a lelkiismeretével felel arról, hogy az alaphoz egy krajczárt sem fordítanak más közözlésre s az árvaház meglesz.

Pless Mór: Nem tettem indítványt. Egy városi bizottságnak kötelessége a közgyűlést részletesen tájékozni.

Salacz Gyula felvilágosítja szolt, hogy az árvaházépítő bizottság nem közgyűlési tagokból, hanem aradi polgárokból alakult.

Pless Mór: Azt hittem városi bizottság. (Leül.)

Kristyó János örömmel látja az árvaházalap gyűjtésének fényes eredményét, a mely a polgármester érdeme. (Hosszas éljenzés).

Salacz Gyula: Nem az enyém, hanem a polgárság áldozatkészségéé.

Kristyó János s terveket jóknak, ozélszerűeknek, a telket alkalmasnak találja s kéri az árvaházépítés gyors keresztülvitelét.

Krispin József a telket és a terveket elfogadja s kéri az építés mielőbbi megkezdését.

S a l a c z Gyula kérdi, elfogadja-e a bizottság a terveket és az ajánlott telket?

A bizottság úgy a terveket, mint a telekválasztást elfogadta az ügyet azzal a javaslat-tal terjeszti a közgyűlés elé, hogy az építésnek a költségvetés keretén belül való kivitelét rendelje el.

Ülés végén Kristyó János indítványára I r a s z e k Lajos építésznek a tervezésért köszönetet szavaztak.

Ülés vége este 6 órakor.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 7. —

Meleg. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. június hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Június hóra 1 frt		Június hóra 1 frt 20 kr	
Június 1-től szeptember 30-ig 4 frt		Június 1-től szeptember 30-ig 4 frt 80 kr	
Június 1-től december 31-ig 7 frt		Június 1-től december 31. 8 frt 40 kr	

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybeli előfizetőinek azonnal és díjtalanul kihordat.

Kérjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében károk történjenek.

Nyáron az egész furdó-ido alatt előfizetőink kívánságára a lapot báhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Június 7. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Róbert. — Protestáns naptár: Róbert. — Izraelita naptár: Sch. 2. nap. — Görög-keleti naptár (május 26.): Áldozó csütörtök. — A nap két 8 óra 53 perccor, nyugszik 7 óra 33 perccor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e n e t díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. földszin.

Június 7. Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola júniális és csálki erdőben.

Június 10. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesületének júniális a Csálában.

Június 13. Aradváros köztörvényhatósági bizottságának közgyűlése, délután 4 órakor.

Június 16. Kereskedő ifjak zártkörű táncvizsgálma a Kossuth-szobor javára, a városliget nagyertermében.

Június 17. A magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság júniális a Csálában.

Június 23. Az arad-buzsáki ifjuság táncvizsgálma a buzsaíki Sonntag-kertben.

— Az alföldi nagy műt. A kereskedelmi miniszter közgazdasági és stratégiai érdekekből Bács megyéből kiindulva — Csongrád és Békés vármegyéken keresztül — a mint tudjuk — Kisjenőig egy nagy műtét építtetni határozott. Békés vármegyét ezen ut egész hosszában szeli át, Arad megyének csak négy községét érinti. Arad megye közönsége ismételtén kérte a minisztert, hogyha ezen nagy állami alkotásból nem kaphat többet, legalább tartassék fenn a miniszter határozata, és mellőztessék Békés vármegyének azon kívánsága, hogy az ut N.-Z erind felé építtessék, mivel a n.-zerindi csatlakozás által csak két község van érdekelve, míg a kisjenői csatlakozás a vármegye nagy zömét hozza Gyulával összeköttetésbe. E tárgyban

Arad megye fel is írt a miniszterhez, és a megye 5 járásának összes községei képviselőiben küldöttség járt B o r o s Béni képviselő vezetése alatt a miniszternél. Most meg az olvassuk a békésmegyei lapokban, hogy azt ottani alispán vezetése alatt is volt egy küldöttség a miniszternél, a ki méltán és helyesen csodálkozását fejezte ki, hogy Békésmegye nemcsak a saját területén építendő ut irányára akar befolyjni, hanem abba is avatkozik, hogy mily irányban építtessék az ut Arad megye területén. Mint kuriósumot közöljük Békésmegyének ezen illetéktelen gyámkodását, és meg vagyunk győződve, hogy a miniszter Arad megye érdekeit nem Békésmegye véleménye értelmében, hanem Arad megye kérelme szerint fogja teljesíteni.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Arad megye közigazgatási bizottsága ma, csütörtökön reggel 9 órakor tartja rendes havi ülését F á b i á n László főispán elnöke alatt. Délután 4 órakor Aradváros közigazgatási bizottsága ülésezik.

— Elszántott állami utak. A debreczen-fehértemplomi és a szeged-h.-dobrai állami utak mentén az a r a d i h a t á r b a n a birtokosok a nyári utat elszántották. Az aradi államépítészeti hivatal az utrendőri kihágásért számos aradi birtokost jelentett fel az aradi kihágási bíróságnál. Ny á r i Béla alkapitány tegnap V i r á g h Lajos főmérnök és Pálffy József kir. főmérnök szakértőkkel a debreczen-fehértemplomi uton helyszíni szemlét tartott. Az érdekelte birtokosok az vitatják, hogy szóban forgó uttestrészeket évtizedek óta birtokolják. Ezzel szemben olyan meg egyezés jött létre, mely szerint a bevetett földek learatása után az uttestek az 1884. évben eszközölt kataszteri felmérés alkalmával készült térképek szerint fognak helyesbítettetni. Ma a szegedi-h.-dobrai állami utnak az aradi határban lévő részén lesz helyszíni szemle.

— Jegyzőválasztás. A Z e l d ö F á s z Péter lemondása folytán üresedésbe jött siklói jegyzői állást tegnap töltötték be választás utján. Megválasztott Horváth Gyula borosjenői községi jegyző s így ismét egy jegyzői állás jött üresedésbe.

— Temesvári városatyák Aradon. Mint halljuk, Temesvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjainak körében fölmerült az az eszme, hogy a szönyegen levő városrendezési kérdésben szerzendő gyakorlati tájékoztató céljából közös tanulmányutra menjenek Magyarország azon városaiba, a hol mar megte-remtették, vagy most alkotják meg azokat az intézményeket, melyek Temesvárott a közel jövő programján állanak. Egyidejűleg meg látogatják Ausztria és a külföld nagyobb városait. A temesvári városatyák legelőször is Aradra jönnek, a hol megtekintik a vágóhidat és város egyéb intézményeit.

— A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter gróf W e n c k h e i m Frigyesnek, ki a borossebesi állami kisdudóváda részére évi 16 köbméter tüzfát felajánlott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— Az ág. hitv. iskolai tanító-választás iránt igen nagy az érdeklődés. Nehéz lesz a választás az öt jelölt között, kik mindannyian jeles tanítók és kitűnő zenészek. Eddig legtöbb kilátása B r u c k n e r Frigyes petrozsényi tanítónak van, ki a múlt vasárnapi istentiszteleten művészies játékával elragadta az aradiakat. A presbyterek közül többen gratuláltak neki. A választó-közgyűlés vasárnap délelőtt lesz.

— Felhívás az aradi kistözsédekhez. A vasárnapi munkaszünet érdekében teendő intézkedések megbeszélése végett felkérem Arad város köztözségeit, hogy ma délután 3 órakor az iparosház kistermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. — Tisztelettel B a u e r Gyula.

— Pályázó orvos. A budapesti kerületi orvosi állásra K r i c h Imre dr., e l e k i járási orvos is pályázott. A kijelölt bizottság Krich drt az elsők között kandidálta.

— Érdekes kaland. Hétfőn délelőtt, néhány órával azután, hogy az Appo-Polónyiak a budapesti perronon a királyra várakoztak, a ki rájuk sem nézett A p p o n y i Albert gróf egyik ismerősével találkozott a Kossuth Lajos-utcán. Ez az ismerős, igen jól tudva azt, a mi a perronon történt, így szólt a kiváló éjlenzshöz: „Erdekes kalandom volt ma hajnalban” — „Na! Beszélj” — „Hát amint végig mentem az Andrássy uton, egy elegáns sugar termetű, gyönyörű arcú leány jött velem szembe. Megenni való, harapni való gyerek volt.” — „Ugy? Es azután?” — „Azután?” — „Azután? Hát ránéztem, mosolyogtam és köszöntem neki.” — „Es ő?” — „Nem fogadta el. Rám se nézett és odább ment.” Az érdekes kaland, a mi különben egy jó helyen alkalmazott régi adoma, Apponyira nem tett valami különösen kellemes hatást.

— Élet és halál. Aradváros területén a múlt hó folyamán született 12 fi és 16 nő, összesen 28; meghalt 14 fi és 12 nő, összesen 26 lélek. A születések évi aránya tehát 31.8, a halálozásoké 29.5 pro mille volt. — A differenciának két halottja volt a múlt héten.

— Gyógyszertár átruházás. H a n k o v i c s Ferenc szalacsi gyógyszerész személyes jogu gyógyszertárát eladta S z e l e Béla m a k ó i gyógyszerésznek. A jog átruházási engedélyezést már benyújtották kérvényüket.

— A honvéd törzsmestereknek az a része, amelyik kezelőtisztit vizsgát tett, nem a legkellemesebben lesz megépetve egy közelebb történt legfelsőbb elhatározás által. Ez az elhatározás ugyanis elrendeli, hogy a kezelő tisztit vizsgát tett tényleges állomása honvéd-törzsmesterek jövőre n e n y e r h e s s e n e k n ö s ü l é s i e n g e d é l y t. A honvédelmi miniszter intézkedett az iránt, hogy a honvédség nösülési pályázata ily értelemben kijavittassék.

— Tolvaj kísértetek. K u t r i c s á n Vikentia azzal a panasszal állott elő az aradi kihágási bíróságnál, hogy borona-utca 39. sz. házában egy lelakatolt ládájából 3 hét óta minden éjjel rejtélyes módon lopnak el 10—15 frtot a — kísértetek. Nehogy a bosszorkányok megharagudjanak reá, nem merte az esetet eddig feljelenteni, de mert a kár ma már 130 frt, hát nem törődik a kísértetek haragjával. A rendőrség kísértet helyett már tolvajok nyomában van.

GYÁSZROVAT.

† Nyisztor József volt orsz. képviselő holt tetemeit nagy közönség részvéte mellett temették el tegnap délután 4 órakor a Batthányi-utcai halottas házból. A gyászszertartáson — melyet Telesku György aradi gör. kath. esperes plebános végzett — jelen voltak: S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármester, Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, Ottrubay Károly törvényszéki elnök, Bohus István, Szontagh Gyula, Heinrich Sándor, Posgay Lajos dr., Issekutz Károly dr., Dálnoki Nagy Lajos főjegyző, Urbán Gyula, Burd Henrik, Zubor Gyula, Köller János, Varjassy József, Vizer Péter, Robitsék Agost, Krivány János, Mészáros Tivadar, Szilágyi Ede dr., Dániel Kálmán, Schwob Aurél, Vörös Vidor, Dániel László, Péterffy Antal, Rónay János, Lengyel Sándor dr. és még számosan. A koporsót igen sok díszes koszorú borította.

† Hidvégi Palika elhunytát tudatja az alábbi gyászlap: Hidvégi Pál és neje szül. Gálfi Gizella a saját valamint gyermekei Gizella, Etelka, Mátyás, Mariaka, Honka, Erzsike, Boriska, Özvéggy Hidvégi Andrásné szül. Tamás Borbála becsényi lakos nevében megtört szívvel jelentik ferrón szeretett fiuk, a felejtethetlen testvér és unoka Hidvégi Palikának folyó hó 6-án d. e. 10 órakor életének 3-ik évében bekövetkezett halálát. A megboldogult drága kis halott földi maradványai folyó hó 7-én d. u. 5 órakor Fő-ut 13. számú házból a helybeli róm. kath. közsírkertben örök nyugalomra fognak helyeztetni. Aldás legjen hamvain!

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az aradi kir. főgymnasium és áll. reáliskola ifjusági segélyező egyesü-

l e t e folyó hó 15-én déli 12 óraker tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. Tárnya leszén a közgyűlésnek: a titkár, pénztáros, szertáros és számvizsgáló bizottság jelentései, 6 külső vái. tag választása és esetleges indítványok.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület m a, csütörtökön délután 6 óraker irodája helyiségében (Szabadság-tér 11. sz. I. em.) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvételnek. — Az elnökség.

(*) Az aradi asztalosmunkások szakegylete folyó hó 10-én délelőtt 9 óraker az egyleti helyiségben rendkívüli közgyűlést tart. Napirend: 1. Folyó ügyek elintézése. 2. A választmány kiegészítése. 3. Az asztalos dalárda megalakulása. 4. Az utazók és munkanélküliek segélyezésének életbe léptetése. 5. Esetleges indítványok tárgyalása.

TANÜGY.

Évzáró vizsgák.

Sorendje Aradi szab. kir. város összes községi polgári fiu-, polgári leány-, elemi fiu- és leányiskolák osztályaiban, valamint a siketnéma iskolában az 1893-94. iskolai év végével megtartandó zárvizsgálatoknak.

A polgári fiuiskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig a két IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Dr. Remetey F. K. Junius hó 23-án d. u. 8-5 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Heeger Ernő. Junius 25-én d. e. 8-10 óráig a II-ik a) osztályban. Vizsga biztos: Varjassy József. Junius 25-én d. u. 3-5 óráig a II-ik b) osztályban. Vizsga biztos: Vizer Péter. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső osztályoknak A-K. tanulói. Vizsga biztos: Nikodém J. Jun. hó 26-án d. u. 3-5 óráig az I-ső osztályoknak L-Z tanulói. Vizsga biztos: Dr. Remetey F. K. Jun. hó 28-án d. e. 10 óráig a IV-ik osztályban francia nyelvvizsgálója. Vizsga biztosok: Bing Vilmos, Dr. Remetey F. Károly. Junius hó 27-én és 28-án a magántanulók vizsgálatai. Junius hó 28-án 8 óraker a „Te Deum“ istentisztelet, ezt követi az énekvizsgálattal egybekapcsolt zár-ünnepély és a bizonyítványok kiosztása. A torna-vizsga az egyes osztályok rendes vizsgáinak befejezte után tartandó meg.

A polgári leányiskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig az I-ső a) osztályban. Vizsga biztos: Frint Lajos. Junius 23-án d. u. 3-5 óráig az I-ső b) osztályban. Vizsga biztos: Ábray Lajos. Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig a II-ik a) osztályban. Vizsga biztos: Dr. Szilágyi Ede. Junius hó 25-én d. u. 3-5 óráig a II-ik b) osztályban. Vizsga biztos: Heeger Ernő. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig a III-ik a) osztályban. Vizsga biztos: Hász Sándor. Junius hó 26-án d. u. 3-5 óráig a III-ik b) osztályban. Vizsga biztos: Dr. Marschall L. Junius hó 27-én d. e. 8-10 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga-biztos: Boros Vida. Az énekvizsgálat az egyes osztályok vizsgálata után d. u. 5 óráig kezdve külön tartandó meg. — Vizsga biztosok: Institoris Kálmán, Dr. Sallay Béla. A francia nyelv vizsgálata Junius hó 17-én d. e. 8-9 óráig az I-ső csoport és 9-10 óráig a II-ik csoport növendékei részére. — Vizsga biztosok: Bing Vilmos, Dr. Remetey F. Károly.

A Templom-utczai elemi leányiskolában Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig a IV-ik a) és a IV-ik b) osztályokban. Vizsga biztosok: Tarjányi Vilmos, Avarffy Ferencz. Junius hó 25-én d. u. 8-5 óráig a II-ik a) és a II-ik b) osztályokban. Vizsga biztosok: Fényes Dezső, Dr. Schusztar Illés. Junius 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső a) és az I-ső b) osztályokban. Vizsga biztosok Brusich Alajos, Kugler István. Junius 26-án d. u. 3-5 óráig a III-ik a) és III-ik b) osztályokban. Vizsgabiztosok: Dr. Robitzek Agoston, Dr. Jánosy Demjén. Junius 28-án d. u. 5 óráig a III-ik és IV-ik osztályu növendékek francia nyelv vizsgálatát. — Vizsga-biztos: Bing Vilmos.

A Községi siketnéma iskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig. Vizsga-biztosok: Avarffy Ferencz, Dr. Jánosy Demjén, Dr. Remetey F. Károly, Vizer Péter.

A templom-utczai elemi A) fiuiskolában Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Csécsi Imre. Junius hó 25-én d. u. 3-5 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Reichel Ferencz. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső osztályban. Vizsga biztos: Csécsi Imre. Junius hó 26-án d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Dr. Rosenberg Sándor. Junius hó 22-én d. e. 10 óráig a III-ik és IV-ik osztályok tornavizsgálója.

A Templom-utczai elemi B) fiuiskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig a VI-ik osztályban. Vizsga biztos: Keresztes Gyula. Junius hó 23-án d. u. 3-5 óráig a V-ik osztályban. Vizsga biztos: Péterffy Antal. Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig az I-ső osztályban. Vizsga biztos: Dr. Keresztes Gyula. Junius hó 25-én d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Péterffy Antal. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Müller Károly. Junius hó 26-án d. u. 3-5 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Dr. Barabás Béla. Junius hó 22-én d. u. 3 óráig a III-ik és IV-ik, — 5 óráig pedig az V-ik és VI-ik osztályok tornavizsgálója.

A Kossuth-utczai elemi fiuiskolában Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig a IV-ik osztályban. Junius hó 25-én d. u. 2-4 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos Frint Lajos. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső, Junius hó 26-án d. u. 2-4 óráig a III-ik osztályokban. Vizsga biztos: Nikolits Péter. Junius hó 21-én d. u. 5 óráig a III-ik és IV-ik osztályok tornavizsgálója.

A Hasszinger-utczai elemi leányiskolában Junius hó 13-án d. e. 8-10 óráig az V-ik és VI-ik egyesített oszt. Vizsga biztos: Kristyó János. Junius 25-én d. e. 8-10 óráig az I-ső osztályban. Vizsga biztos: Szontagh Gyula. Jun. hó 25-én d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Kristyó János. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Szontagh Gyula. Junius hó 26-án d. u. 3-5 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Nesnera Aladár.

A Szent-Péter téri elemi fiuiskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Rozsnyai Mátyás. Junius hó 23-án d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Rozsnyai Mátyás. Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig az I-ső a) osztályban. Vizsga biztos: Szathmáry János. Junius 25-én d. u. 3-5 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Teleszku György. Junius 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső b) osztályban. Vizsga biztos: Szathmáry János. Junius hó 21-én d. e. 10 óráig a III-ik és IV-ik osztályok torna vizsgálója.

A kapa-utczai elemi leányiskolában Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig a IV-ik és I-ső egyesített oszt. Vizsga biztos: Tedeschy Viktor. Junius hó 25-én d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Tedeschy Viktor. Junius hó 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső osztályban. Vizsga biztos: Reichel Ferencz. Junius hó 26-án d. u. 3-5 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Avarffy Ferencz.

Az újtelepi elemi vegyesiskolában Junius hó 23-án d. e. 8-10 óráig a IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Péterffy Antal. Junius hó 23-án d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Fényes Dezső. Junius hó 25-én d. e. 8-10 óráig az I-ső a) osztályban. Vizsga biztos: Nesnera Aladár. Junius hó 25-én d. u. 3-5 óráig a III-ik osztályban. Vizsga biztos: Szathmáry János. Junius 26-án d. e. 8-10 óráig az I-ső b) osztályban. Vizsga biztos: Fényes Dezső. Junius 20-án d. u. 5 óráig a III-ik és IV-ik oszt. növendékeinek tornavizsgálója.

A Gájkálvárosi elemi vegyesiskolában Junius hó 11-én d. e. 8-10 óráig az I-ső a) osztályban. Vizsga biztos: Nikolits Péter. Junius hó 11-én d. u. 3-5 óráig a II-ik osztályban. Vizsga biztos: Dr. Horváth János. Junius hó 12-én d. e. 8-10 óráig az I-ső b) osztályban. Vizsga biztos: Nikolits Péter. Junius hó 12-én d. u. 3-5 óráig a III-ik és IV-ik osztályban. Vizsga biztos: Kugler István.

Az iskolai előadások azon naptól kezdve, melyen az illető intézetekben a rendes zárvizsgálatok kezdetüket veszik azonnal beszünttetnek.

Az iskolaszék által jóváhagyott tantervben előirt évi írás munkálatok, ugy a kézimunkák, valamint a rajzok is egyes osztályokban megtekinthetés végett a vizsgálat napján, továbbá a polgári fiuiskola rajzai a rajzteremben, a templom- és Hasszinger-utczai elemi s a polgári leány, nemkülönbén a női ipariskolában készített kézimunkák ugyanott f. évi junius 24-től 28-ig bezárólag közszemlélésre kiteendők.

A tanévet bezáró „Te deum“ istentisztelet az összes elemi fiuiskolák tanulói részére f. évi junius hó 27-én d. e. 8 óraker, az összes elemi leányiskolák tanulói részére ugyanaznap d. e. 9 óraker, a polgári fiuiskolai tanulók részére junius hó 28-án d. e. 8 óraker, a polgári leányiskolai tanulók részére ugyan-

aznap d. e. 9 óraker fog a főtisztelendő Minoriták egyházának megtartatni, ezt követi a érdemsorozat felolvasása és kiosztása.

A magánvizsgálatok f. é. jun. 27. és 28-ik napjain tartatnak meg.

A jövő tanévben a beiratások folyó évi szeptember hó 1., 3. és 4-ik napjain esz-közöltetnek, ugyanazon napok délutánjain a felvételi és javító vizsgálatok tartatnak meg.

A „Veni Sancte“ istentisztelet az összes elemi fiuiskolai tanulók részére f. évi szeptember hó 5-én reggel 8 óraker, az összes elemi fiuiskolai tanulók részére ugyanaz nap délelőtt 9 óraker, a polgári fiuiskolai növendékek részére 6-án reggel 8 óraker és a polgári leányiskolai növendékek részére ugyanaz nap délelőtt 9 óraker tartatik meg és a jelzett napokon a rendes iskolai előadások kezdete.

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) Az Arad sz. kir. városi alsófoku ipariskolában a tanévet záró vizsgák sorrendje aképp állapittatik meg, hogy junius 19-én, 20-án, 22-én és 25-én mindenkor délután 6-8 órák közt a templom-utczai fiuiskola termeiben lesznek az egyes osztályok vizsgái. Ezen nyitvános vizsgálatokra Arad sz. kir. város tekintetes tanácsa, a tekintetes kir. tanfelügyelő ur, az aradvárosi I. fokú iparhatóság, az aradi kereskedelmi és iparkamara és az aradi ipar-testület meghívotnak.

Kiadta:

EDVI-ILLÉS LASZLÓ,
biz. jegyző.

MULATSÁGOK.

Diákok a Csalában.

— A mai juniális. —

Szombaton kellett volna megessni az aradi diákjuniálisnak. Hogy nem esett meg, az két dolgot bizonyít. Először azt, hogy a löseai kalendariumból általánosan ismert százesztendősjövedőmondó ma már csak egy hitelét vesztett közönséges zöldbeka; másodsor pedig azt, hogy a diákjuniális rendezőinek leikes csapata a menybéli csapadekintéző körökkel nem tudott az áldatlan esőzés két napra való felfüggesztése tekintetében megállapodásra jutni. Az e tárgyaan folytatott diplomáciai levélváltás folyamán olyan differenciák merűtek fel, a melyek élére állították a helyzetet. A konfliktusnak az lett a vége, hogy a diáksereg nyári mulatsága mára halasztódott.

A nagy nap tehát ma van. A tegnapi nem volt valami tulságosan biztató. Mindjárt rossz auspiciumok mellett indult. Reggeire kelve az ég könnyétől ismét sáros lett a talaj. A napsugár azután mégis meggondolta a dolgot, elkezdett kacérkodni azokkal a kis leányokkal, akik a tánciskola óta ma csakarnak először szerepelni s a kiknek szemében kigyulladt az öröm sugára a nap egyetlen halvány mosolyától is. Hanem az öröm nem volt teljes. A látóhatár kéjkén szürke fellegek tolokodtak az öreg nap jóakaró mosolya elé s egész nap remegésben tartották a diákjuniális sikeréért aggódó lelkeket.

Este biztatóan csillagos volt az ég, de mégis tartani lehetett tőle, hogy a diákmulatság megint elázik. A helyzet ilyen szignaturáját tehát senki sem találta megnyugtatónak, hanem azért mégis mindenki remélt. Remélte, hogy az időjárás intézői nem fukarkodnak a kegyelemmel akkor, mikor egy napi kegyelemért annyi bájos leányajk esd.

Csalnak-e a remények, azt majd holnap fogjuk magmondani, mert ma még csak az bizonyos, hogy vagy megless a mulatság eső nélkül, vagy megless esővel, vagy pedig szombatra halasztódik. A sok vagyból a rendező bizottság Lejtényi Sándor völegény-professor indítványára óriási lelkesedéssel kettőt elmellőzött s visszavonhatatlanul kimondotta:

— Ma less a diákjuniális! Reggel 6 óraker indulás! Délelőtt játékok, Délben közös ebéd. Délután 3 óráig táncc egészen hajnalhasadásig!

Ezt a programot mondta be szerkesztőségünkben tegnap este két rendező ur. Mi, akik tudunk osztotni a mások ártatlan örömeiben, örvendetesen vettük tudomásul az esőmentes programot, hiszen volt idő a mi életünkben is, mikor a világjalasmenyi szakundájától sem drukoltunk annyira, mint az esőtől.

Aradon emberemlékezet óta még soha sem volt annyi ember ebren, mint épen az éjjel. A rendezőség nem tudott aludni, a haza jövőendő oszlopai a szemüket sem hunyták le, hogy öt órára bizonyosan fölébredjenek; az apró kisasa-

szonykák pedig félészakai gondolkodás után sem tudtak beenyugodni abba, hogy a papjuk délután 1 óra helyett csak 3 órára akarja megrendelni fiakkert.

Ennyi készülődés után fényesen kell ébrednie ma a napnak, hogy felhőtlen égről mosolyoghasson le arra az egy darab gondtalan világra, a mely hangos kacagással tölti be ma az öreg családi erdő ifjú tavaszi pompájába öltözött fának madárdalos tájkát.

A mulatságon ott lesz egész Arad apraja-nagyja mind. Az aprók mulatni fognak, a nagyok pedig gyönyörködve nézik, hogy mint rohannak a keringő szédítő forgatagában boldog mosolylyal, kigyuladt arcczal, pihegő kebellet a párok és mint hajol meg hamisan, sunyitva egy-egy hölgyecske előtt a diák. Nem szól neki semmit, csak reá néz s még mielőtt kérdezné, tudja, hogy a kicsike vele fogja táncolni a — második négyest.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* Az operal balletszemélyzet aradi előadásait jelző nagy plakátok tegnap megjelentek az utczák sarkán. Megtudjuk ezekből, hogy az aradi színházban négy előadás lesz, és pedig az első már vasárnap este. Helyarák a rendesek. Jegyeket pénteken lehet előre váltani a színházi pénztárban.

* Fenyvessi Emil, az aradi szintársulat kiváló tagja, szép sikerrel vendégszerepelt a budapesti nemzeti színházban. Első fellépését a következőket írja a „Pesti Napló”: Herceg Ferencz darabját a Dolovai nábob leányát választotta Fenyvessi Emil vidéki színész, hogy a Nemzeti színház előkelő közönségének bemutatthassa magát. Tarján Gida, a gavallérosan hetyke huszárfőhadnagy szerepét játszotta, amelyben kétszeresen nehéz feladata volt, sikeresen megküzdni a Náday művészetétől elkényeztetett nézőközönség ítéletével. Fenyvessi rokonszenves megjelenésű, intelligens színész, aki már Kolozsvárott és Aradon kedveltje volt a színházlátogató közönségnek. Hangja nem nagy terjedelmű, de kellemes és igen alkalmas nyugodtabb tónusokra. A közönség felvonásközben, sőt többször nyílt színen is tapsokkal tüntette ki. Az ovációt meg is érdemelte. Első fellépésével is bebizonyította, hogy méltó helyet foglalna el a Nemzeti színház művészi gárdájában. Mai vendégszereplése után csak őszinte elismeréssel lehetünk iránta, s reméljük, ha még jelenleg nem is, de idővel komoly szerződéses czéljából fog vendégszerepeltetni a Nemzeti színház deszkáin. Egyébiránt még négyezer lép föl s alkalmunk lesz tehetőségét egyéb oldalról is megismerni.

* „A polgári házasság és a papok.” A napnapság legelkeseredettebb módon folyó harcban, mely a liberális és ultramontán felek közt megy végbe, beleszól egy röpirat is és pedig a fején találva a szegyet. Ennek a röpiratnak a címe: „A polgári házasság és a papok”, írta C e r b e r u s. Okosan és higgadtan szól a reformokról, bizonyítja ezek szükségességét régibb és újabb példák, valamint a megdöntetlen igazság alapján. Helyenkint éles, de mindig igazságos kritikát mond a papok magatartásáról, álláspontjáról és mindezek után konkluzióképpen lándzsát tör a polgári házasság érdekében. A czimlap frappáns egy illusztráció, mely már maga is kapóssá fogja tenni a művecskét. A 85 oldalos füzet Pécsen, Engel Lajosnál jelent meg és 1 frt 15 kr előleges beküldése ellenében a mű keresztvétel alatt ajánlottan küldetik meg a megrendelőknél.

TÁVIRATOK.

Umberto a helyzetről.

Budapest, június 6. (Saj. tud. távirata.) Mint Rómából távirják, az olasz király ma délután Rudini marquise-val hosszasan értekezett a politikai helyzetről.

Aradi szülött, mint fővárosi előljáró.

Budapest, június 6. (Saját tud. táv.) A fővárosi előljárókat ma megválasztották. A főváros legnagyobb kerületének, Józsefvárosnak előljárójává Hanvai Sándort választották meg, mi Aradnak is dicséretére válik, mert Hanvai aradi ember,

ott végezte a középiskolát. Jelenleg a fővárosi adminisztrációnak egyik legderekabb tagja.

A szerb király körutja.

Zimony, június 6. (Saj. tud. táv.) Sándor király augusztus 14-ike után európai köruttra indul. Meglátogatja a bécsi, berlini és pétervári udvarokat. Szeptember közepén Párisban anyjával is találkozik. Budapesten egy hetet fog tölteni.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

A néhány nap előtt bekövetkezett enyhe és szárazabb időjárással a növényzet jobb fejlődésnek indult, ámbár a sok jégverés, vihar, köd nyomai nagyon is meglátszanak. A buzában a rozsdán kívül, roppant nagy kárt okoznak még a hesszeni legyek, néhol pedig a drót-férgek is; a buzatermést már legfeljebb közepesre lehet jelezni. A rozs-vetésekben a köd néhol nagy kárt okozott, a kalászosokat virágzás közben érte s ezért ablakosok maradtak. A tavaszi árpa és zab egyes helyeken jól nő, másutt azonban gyenge. A repcét aratják; a néhol learatott repcének cséplése folyamatban van.

Az eredmények nagyon különbözők. Vannak egyes vidékek és járások, illetve községek, a hol csak közepes termést adott, másutt azonban jó közepesen, sőt néhol igen jól termett. Vannak azonban olyan helységek is, a hol a termés súlyosabb volt a múlt évi eredményénél is. A kukorica és burgonya-vetések jobban gyarapodnak. A kaszálókön már erősen folyik a munka. A szőlők jól állanak.

— Aratási kilátások Aradmegyében és környékén. 1.) Milyenek az őszi vetések? Aradban a rozs, buzából közepes a termés, őszi árpában sok az üszög. Csánádban a tavaszi szárazság miatt a vetések nagyon elmaradtak, az utóbbi esők használtak, de ártottak is, sok gabonát levettek, a hesszeni légy nagy pusztításokat vitt véghez, rozda is fellépett, a termés közepesen alul fog maradni. A repcében sok a rovarkár, sokat kiszántottak. Temesben a rozsok közepesek, buzák ezen alul. A hesszeni légy nagy pusztítást vitt véghez, sokat ki kellett szántani, őszi árpák üszögösek, sok kárt okoztak a viharok. A repce közepesen alul, a rozda jelentkezik. Torontálban a szárazság miatt az őszi gyengék. A hesszeni légy, köd, lisztharmat, jégverés, záporok, s rozda folytán a buza termése közepesen alul marad. A repce közepes, az aratás alatt sokhelyütt jégverés érte, egész 70% kárral. 2.) Milyenek a tavaszi vetések? Aradban a szárazság miatt a vetések, tengeri elég jó; Csánádban a vetések a szárazság miatt elmaradtak, tengeri szép; Temesben a kalászosok aprók, a lema is kárt tett, közepesen alul maradnak. A tengeri jó, a len is; Torontálban a kalászosok elég jók, kivált a zab, tengeri és dohány, a répán néhol a cassida nebulosa pusztit.

Borossebes, jun. 6. Borossebes és vidékén a bő esőzések eleinte igen jó hatással voltak a vetésekre, de az utóbbi zivatarok kárt okoztak; néhol a vetéseket megdöntötték, másutt beiszapolták és rozda képződött. Az ősziak még aránylag elég jók, de a tavasziak gyengék. A cukor- és takarmányrépa rosszul kelt, vannak helyek, a hoi újra kellett vetni. A luczernások és lóherések meglehetősek. A gyümölcsben, a mi e vidéknek egyik legjövendőbb forrása, az idén dus termés várható.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi június hó 5. Hizott sertésárak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 42.—43. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 42.—43. — krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 44.5—45. krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 44.5—45. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő sulyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 42.5—44. krig. — Közép (pkint 220—280 klg. sulyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 43.—44.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli sulyban) 42.5—44. krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 42.—

48.5 krig. — Könnyű (páronként 220 klg. terjedő sulyban) 42.—43.5 krig. Sertésleltetés szám 1894. június hó 3-án volt készlet 191,478 darab. 1894. június hó 4-én felhajtott: 3264 drb. 1894. június 4-én elszállított 8491 drb. 1894. június 5-én maradt készletben 190,751 drb. — A hizott sertésüzlet irányzata: lanyha.

Szeszüzlet.

— Junius 6. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 58.50, kicsinyben 54.— horzó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsda.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. — Budapest, június 6. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	6.75—7.20
	tiszavidéki	„	6.80—7.20
	pestvidéki	„	6.75—7.20
	fehértói	„	6.75—7.20
Rozs	—	lanyha	4.95—5.10
	—	osond.	5.95—6.35
Árpa	takarmány	„	—
	égetni való	„	—
Zab	—	lanyha	6.50—6.85
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	4.70—4.80
Kapcszta-repce	—	lanyha	—
Köles	—	osond.	3.80—4.25
Buza	tavaszi	szilárd	6.93—6.95
	junius 1894	„	6.89—6.72
	őszi	„	5.31—5.33
Tengeri	május-június 1894	szilárd	4.73—4.75
	szept-október 1893	„	4.79—4.81
Zab	Budapest sz. tavaszi	szilárd	5.63—5.69
	Budapest sz. őszi	„	—
Kapcszta-repce	aug-szeptember 1893	szilárd	9.95—10.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1894. június 6.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék 4%	94.85
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1878.	124.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	149.75
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	142.25
Osztrák papírbárdék	98.30
Osztrák járdék ezüst	98.25
Osztrák járdék arany	120.50
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	147.—
Osztrák-magyar bankrészevény	995.—
Magyar hitelbank részvény	435.25
Osztrák hitelintézet részvény	351.30
Osztrák-magyar államvasut	341.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.95
Német birodalmi márka	61.25
London	125.15
Páris	49.75

LÉGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
Május 26	751.7	747.6	24.0	14.5
" 27	52.7	49.1	17.2	12.2
" 28	59.6	54.2	19.0	10.8
" 29	60.7	59.5	22.8	8.5
" 30	61.0	58.3	23.8	12.2
" 31	60.8	59.8	23.6	11.5
Jun. 1	62.2	61.2	19.3	11.8

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Észrevétel
	iránya	erőse		
Május 26	DK.	6	borult	délután zivatar
" 27	DN.	5	félborult	délután zápor
" 28	N.	6	félborult	reggel esett
" 29	D.	5	félborult	—
" 30	DN.	3	félborult	este esik
" 31	N.	4	derült	—
Jun. 1	DK.	5	borult	esős

POSGAY LAJOS dr.

KIS LOTTO.

Brünni:

70, 10, 82, 32, 65.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

M. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége.

15588 | 894. sz.

1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreczen-m.-szigeti vonalán lévő Királyháza állomás kibővítéséhez tervezett, alább következő munkák létesítésére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi június hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók. Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A létesítendő munkák a következők:

1. Egy 69'2 m. hosszú és 4'4 m. belnyílású boltozott átvezet.

2. Egy 9 mozdonyállással bíró 3 vágányú mozdonyoszón és az ahhoz tartozó 6 külső tisztítógödör és 2 daruakna.

3. A felvételi épület kibővítése egy 92'0 m² alapterületű földszintes toldalékkal.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek részletes költségvetések és a szerződési tervezet f. évi május hó 26 ától kezdve a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafeltartási és építési osztályánál (Debreczen, főpiac Hungária épület II. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségvetések és az ajánlati szöveg megszereshetők.

As ajánlatok borítékai következő felirással látandók el:

„Ajánlat a királyháza állomás-bővítés munkáira.”

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi június hó 8-án délelőtti 11 óráig 1000, azaz ezer forint teendő le készpénzben, vagy állami értékre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el.

Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1894. május 22.

Az üzletvezetőség.

4244/1894. kh.

402. 3—3.

Hirdetmény.

A következő melegebb évszakra való tekintettel, a közegészség és köztisztaság fentartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő övrendszabályok követését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló házak tulajdonosai gondnokai, bérleti kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérleti pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét naponta felsepertetni, a vízfolyókat kispertetni és mésztejjel kiöblíteni.

2. Az utcára, vagy folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatot vagy bármi állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tartani, melyben 100 liter vízre 5 klg. nyers carbolsav felolvasztva álljon, vagy pedig 1 rész nyers oltatlan mészből 4 rész vízre készített mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az árnyékszékbe, minden üldhelyre 5—5 liter számítva, harmadnapként beönteni. Ezzel fertőtlenítenők a személtartó ládák, gödrök és az udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órától esti 10 óráig tárva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben minden mosogatás, öblögetés stb. kerülendő, a mellettük netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolyák kiszáradandók, szárnyas, vagy egyéb állatok fűrésztől a kuttól távol létesítendők, nehogy a kut vize a szennyes víz leszívargása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő s csupán

jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyszintén kerülendő a Maros folyó vizének használata, a menyében azonban az el nem kerülhető, úgy az csak felforraltás után élvezendő.

7. A mészárszékek, valamint a piacon áruló hentesek vágó tőkéi, asztalai és a mérlegek legtisztábban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen gyümölcsöt, a párolásra szánt félérett gyümölcs kivételével, üzlethelyiségekben vagy piacon elárusítani a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a további intézkedésig csak déli 12 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közúti vasut álló helyei úgy a városban, mint a vasúti pályaháznál naponta többször felsepírendők, a trágya eltávolítandó és a külön utasításához képest bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után naponta 3 ízben mésztejjel vagy cresyl mészzel fertőtlenítenők.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem fogadatosítják, — kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-ában előirt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előirt óvintézkedések foganatosításának ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelességét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Magy. kir. államvasutak.

54790 | 94 szám.

475.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságánál 8 hivatalozgói állás üresedett meg, melyekkel évi 300 frt fizetés 120 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal ellátott altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat melyben a vasúti szolgálatra képesítő 35 évet meg haladó koron, és ép egészséges testszerkezeten kívül a magyar írás olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá a német nyelv ismerete, úgy szintén a magyar honpolgárság kellőképen igazolandó a következő czim alatt

A magy. kir. államvasutak Igazgatóságának Budapest VI. kerület Andrassy ut 73. sz. legkésőbb f. 1894. évi június hó 15-ig terjesztésbe, minthogy az ezen határnapon tul beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest 1894. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

6027 | 894. sz.

3—3

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világítási és erőátviteli célokra szolgáló **központi villamos-telepnek** s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtan-dók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

231 | 894. g. az. u.

1—*

HIRDETMEY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső emeletéa levő 8. sz. jelenleg Simonyi Lajosné urnó által birt és 6 utcai, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

6922/1894. k. h.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köztudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak d. e. 10 óráig gyakorolhatók, — u. m.:

1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatlan javítási munkák;
2. a kisiparnál sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes és kolbász készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;
5. bank és váltóüzletek;
6. boltok, minden kereskedelmi elárusító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző üzletek;
9. elárusító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer, rövidáru, divat, vas és egyéb kereskedések;
12. vad kereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari- és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája;

Miről ez érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény után, hogy mindazok ellen, kik az előirt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII-ik t. cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1894. évi május hó 28-án, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Pályázati hirdetmény.

Székudvar község előjárósága részéről ezenel közírré tétetik, miszerint lemondás folytán üresedésbe jött községi szülésznői állásnak választás utján betöltésére határidőül folyó évi június hó 23-ik napjának d. o. 9 órája Székudvar község házához tüzetik ki.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy a kelőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 22-ig Székudvar község előjáróságához annyival is nyújtsák be, mivel a később érkezett kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Évi javadalmazás a községi pénztárból 60 frt s minden szülési esetenél naponta teljesített egy heti segédkezésért, az egyesektől 1 frt 50 kr., a teljesen vagyontalanoknál azonban díjmentesen tartozik segédkezni.

Kelt Székudvaron 1894. május hó 30-án.

Varga György, Zsunk Tivadar
jegyző. bíró.

11043 | 894.

548 1-3

Felhívás.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. 14. §-a értelmében felhivatik Arad szab. kir. város közönsége, hogy vadászatra nem használható lövegverét a városi adó-ügyosztálynál legkésőbb ez évi június 16-ig vadászatra használható fegyverét a kir. adóhivatalnál legkésőbb július hó végeig annál inkább bejelentse, mert a kellő időben be nem jelentett lövegver tulajdonosai a 42., 43. §-ok értelmében 20 frt-ig terjedhető bírságban fognak elmarasztaltatni.

Arad. 1894. június 1.

Arad sz. kir. város tanácsa.

11491 | 894.

567 1-3

Hirdetmény.

Az 1893 | 94. években keletkezett, s még eddig meg nem adózott ipari, kereskedelmi vagy bármilyen más haszonhajtó foglalkozásból eredő a III. oszt. kereseti adó tárgyát képező kereset 1894 | 95. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kivétési javaslatok azzal tétetnek folyó június hó 5-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adó-ügyosztály 2. számú helyiségében, hogy azokat az érdekeltek betekinthevén, bármely javaslat ellen kifogásaikat a 8 nap leteltével összeülendő adókivétel-bizottság előtt előszóval vagy addig írásban is előterjeszthesse.

A foglalkozási a, b, c. sorrendben eszközlendő, adókivétel megkezdésének napja, valamint a naponként tárgyalás alá eső adótárgyak megadóztatási sorrendje szokottan hirlap utján és a városház hirdető táblájára fog közzététetni.

Arad, 1894. június hó 5.

Arad szab. kir. város tanácsa.

Kitűnő, jó minőségű
román és műportland
CZEMENTET
szállít jótállás mellett
az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

Gyors és biztos segítség gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

147. 9-12.

ÉLETBALZSAM dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatóbb gyógyfüvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok: gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbőgés, vértolplás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. — Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy megbízható házi szerévé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állanak.**

Óvás! Hamisítások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetek, — hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített **Dr. Rosa**-féle életbalzsam minden üvegcséje kék burkba van csomagolva, melynek hosszoldalaiban **Dr. ROSA** életbalzsama „fekete sashoz” címzett gyógyszer-tárból, **FRAGNER B.** Prága, 205—III. magyar, német, cseh és francia nyelven olvasható, széies felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. Rosa életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

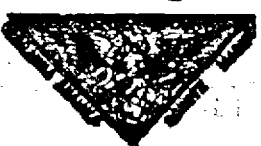
főraktárában gyógyszer-tár a „fekete sashoz” Prágában, 205—III. és Budapesten: Török József ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz., Budai Emil ur városi gyógyszer-tárában a város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenőcs”,

több ezer hálynyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fákadékoknál, pokolvárnál, körömgöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a **legrövidebb idő alatt eltávolít**; s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 30 kros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelencze, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, — melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM, a legbizonyosabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tevétség visszanyerésére. — **Egy üveg ára 1 frt.**

Kapható: Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárában, Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.